

Brusel 22. září 2025
(OR. en)

13093/25

ENV 871
CLIMA 356
FORETS 73
AGRI 437
DELECT 136

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	19. září 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	C(2025) 6310 final
Předmět:	NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) .../... ze dne 19.9.2025, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991 zavedením vědecky podložené metody pro monitorování rozmanitosti opylovačů a populací opylovačů

Delegace naleznou v příloze dokument C(2025) 6310 final.

Příloha: C(2025) 6310 final

V Bruselu dne 19.9.2025
C(2025) 6310 final

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) .../...

ze dne 19.9.2025,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991 zavedením vědecky podložené metody pro monitorování rozmanitosti opylovačů a populací opylovačů

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI AKTU V PŘENESENÉ PRAVOMOCI

1.1 Obecné souvislosti a cíle

Opylovači mají zásadní význam pro naše dobré životní podmínky, potravinové zabezpečení a přežití přírody. Pomáhají rostlinám při rozmnožování tím, že přenášejí pyl ze samčích do samičích částí květů, což umožňuje oplodnění. Tato opylovací služba podporuje přibližně čtyři z pěti druhů plodin a planě rostoucích kvetoucích rostlin v Evropě, a to ve dne i v noci. V Evropě je opylovačem především hmyz, jako jsou včely, mouchy, motýli a noční motýly.

V Evropské unii došlo v posledních desetiletích k dramatickému úbytku opylovačů. Populace každého třetího druhu včel, pestřenkovitých a motýlů klesají. Každý desátý druh včel a motýlů a každý třetí druh pestřenkovitých je ohrožen vyhynutím. Úbytek volně žijících opylovačů vyvolal v celé společnosti alarmující výzvy k přijetí rozhodných opatření k odstranění příčin tohoto úbytku, jako je evropská občanská iniciativa „Zachraňme včely i farmáře“, která shromáždila více než milion prohlášení o podpoře. Vědci varovali, že bez opylovačů by mnoho druhů rostlin ubývalo a nakonec zmizelo spolu s organismy, které jsou na nich závislé. To by mělo dalekosáhlé ekologické, sociální a hospodářské důsledky.

V zájmu řešení této výzvy zahájila Komise v roce 2018 iniciativu EU týkající se opylovačů a v roce 2023 Novou dohodu pro opylovače¹ s cílem posílit její opatření. Přijetí nařízení o obnově přírody² v roce 2024 zakotvilo ambice Nové dohody pro opylovače v právně závazném cíli.

Podle nařízení o obnově přírody musí členské státy do roku 2030 a poté zlepšit rozmanitost opylovačů a zvrátit pokles jejich populací, a poté dosáhnout rostoucího trendu populací opylovačů, přičemž tento trend se od roku 2030 měří alespoň každých šest let, dokud nebude dosaženo uspokojivých úrovní.

Nařízení o obnově přírody rovněž stanoví, že členské státy musí monitorovat četnost a rozmanitost opylovačů pomocí vědecky podložené metody. Nařízení zmocňuje Komisi k přijetí aktů v přenesené pravomoci za účelem stanovení této metody („metoda monitorování“). Metoda monitorování musí poskytovat standardizovaný přístup ke shromažďování ročních údajů o četnosti a druhové rozmanitosti opylovačů v ekosystémech. Při provádění metody musí členské státy zajistit, aby monitorování probíhalo v dostatečném počtu lokalit s cílem zabezpečit reprezentativnost v rámci celého svého území. Metoda monitorování musí rovněž poskytnout standardizovaný přístup k hodnocení trendů populací opylovačů a účinnosti opatření na obnovu v národních plánech na obnovu přírody na základě shromážděných údajů.

1.2. Právní souvislosti

Toto nařízení v přenesené pravomoci vychází z čl. 10 odst. 2 nařízení o obnově přírody, který Komisi zmocňuje ke stanovení a aktualizaci vědecky podložené metody monitorování rozmanitosti opylovačů a populací opylovačů. Tato metoda monitorování bude základem pro posouzení pokroku dosaženého členskými státy při plnění cílů stanovených v čl. 10 odst. 1 nařízení o obnově přírody, a to zlepšit rozmanitost opylovačů a zvrátit pokles jejich populací nejpozději do roku 2030 a poté dosáhnout rostoucího trendu populací opylovačů, přičemž tento trend se od roku 2030 měří alespoň každých šest let, dokud nebude dosaženo uspokojivých úrovní.

¹ [COM\(2023\) 35 final.](#)

² [Nařízení \(EU\) 2024/1991.](#)

Nařízení v přenesené pravomoci je v souladu se zásadou proporcionality, protože nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle, kterým je zavedení standardizované vědecky podložené metody pro monitorování rozmanitosti opylovačů a jejich populací, jak je uvedeno v následujícím oddíle.

1.3. Vědecké zásady a metody, na nichž je nařízení v přenesené pravomoci založeno

1.3.1. Vědecký a technický základ

Komise od roku 2019 podporuje vývoj spolehlivé vědecké základny pro nákladově efektivní systém EU pro monitorování opylovačů prostřednictvím projektu STING³. V rámci projektu, který koordinovalo Společné výzkumné středisko Komise (JRC), se sešli vysoce kvalifikovaní odborníci, mimo jiné v oblasti biologie opylovačů, terénních průzkumů biologické rozmanitosti a ekologické statistiky, aby vypracovali vědecké a technické možnosti pro systém EU pro monitorování opylovačů. Tyto možnosti byly pilotně vyzkoušeny a testovány v praxi v rámci projektu SPRING⁴. Výsledky projektu STING byly zveřejněny jako dvě technické zprávy JRC, první zpráva STING z roku 2021⁵ a druhá zpráva STING z roku 2024⁶, které poskytují nejmodernější podklady pro metodu monitorování stanovenou v tomto nařízení v přenesené pravomoci.

1.3.2. Obecný přístup

Nařízení v přenesené pravomoci stanoví metodu monitorování, která poskytuje standardizovaný přístup ke shromažďování ročních údajů o četnosti a druhové rozmanitosti opylovačů v různých ekosystémech a k posouzení trendů jejich populací a účinnosti opatření na obnovu přijatých členskými státy, jak vyžaduje čl. 10 odst. 3 nařízení o obnově přírody.

Tato metoda zavádí spolehlivý systém ukazatelů pro měření změn v populacích opylovačů, který se skládá z i) ukazatele běžných opylovačů pro posuzování trendů v četnosti a rozmanitosti běžných druhů opylovačů v každém členském státě a ii) ukazatele bohatosti druhů opylovačů pro hodnocení trendů v celkovém počtu druhů opylovačů (běžných i vzácných) pozorovaných v členském státě.

Ukazatel běžných opylovačů se skládá ze zavedené metriky pro posuzování četnosti druhů (zobecněný index četnosti) a rozmanitosti (Shannon-Wienerův index rozmanitosti). Vzhledem k tomu, že vzácné druhy opylovačů nebudou ve většině monitorovacích lokalit zaznamenány, není tato metrika pro vzácné druhy opylovačů vhodná. Vzácné druhy budou řešeny společně s běžnými druhy opylovačů stanovením celkového počtu druhů opylovačů zaznamenaných každoročně v každém členském státě (ukazatel bohatosti druhů).

Aby bylo zajištěno odpovídající množství a kvalita údajů pro výpočet ukazatele běžných opylovačů a ukazatele bohatosti druhů opylovačů, zavádí metoda monitorování vědecky spolehlivý a nákladově efektivní přístup ke shromažďování údajů o četnosti a druhové

³ [Věda a technologie pro opylující hmyz \(STING\)](#) a [Věda a technologie pro opylující hmyz plus \(STING+\)](#).

⁴ [Posílení obnovy opylovačů prostřednictvím ukazatelů a monitorování](#).

⁵ Potts, S., Dauber, J., Hochkirch, A., Oteman, B., Roy, D., Ahnre, K., Biesmeijer, K., Breeze, T., Carvell, C., Ferreira, C., Fitzpatrick, Ú., Isaac, N., Kuussaari, M., Ljubomirov, T., Maes, J., Ngo, H., Pardo, A., Polce, C., Quaranta, M., Settele, J., Sorg, M., Stefanescu, C. a Vujic, A. (2020): Proposal for an EU pollinator monitoring scheme (Návrh systému EU pro monitorování opylovačů), [JRC122225](#).

⁶ Potts, S.G., Bartomeus, I., Biesmeijer, K., Breeze, T., Casino, A., Dauber, J., Dieker, P., Hochkirch, A., Høye, T., Isaac, N., Kleijn, D., Laikre, L., Mandelik, Y., Montagna, M., Montero Castaño, A., Öckinger, E., Oteman, B., Pardo Valle, A., Polce, C., Povellato, A., Quaranta, M., Roy, D., Schweiger, O., Settele, J., Ståhls-Mäkelä, G., Tamborra, M., Troost, G., Van Der Wal, R., Vujić, A. a Zhang, J. (2024): Refined proposal for an EU pollinator monitoring scheme (Zpřesněný návrh systému EU pro monitorování opylovačů), [JRC138660](#).

rozmanitosti opylovačů. Hlavními rysy tohoto přístupu jsou výběr monitorovacích lokalit na základě stratifikovaného náhodného odběru vzorků, provádění obchůzek transektů a používání světelných pastí pro běžné druhy a cílené návštěvy v terénu pro vzácné druhy.

Přístup ke shromažďování údajů a přístup k posuzování, který vede k výpočtu ukazatelů, tvoří soudržný metodický balíček. Tento balíček nastoluje rovnováhu mezi potřebným objemem údajů pro vytvoření solidních a spolehlivých ukazatelů, minimálním počtem monitorovacích lokalit a náročností shromažďování údajů v každé lokalitě. Výběr monitorovacích lokalit na základě stratifikovaného náhodného odběru vzorků je základním rysem této metodické soudržnosti.

1.3.3. Cílové druhy

V Evropě jsou kvetoucí rostliny opylovávány širokou škálou taxonomických skupin hmyzu, jako jsou včely, pestřenkovití a jiné mouchy, motýli, noční motýli, vosy, třásněnky a brouci. Ačkoli by monitorování opylovačů mělo v zásadě zahrnovat všechny skupiny, aktuálně dostupné kapacity odůvodňují omezení oblasti působnosti na včely, pestřenkovité, motýly a noční motýli (s výjimkou mikro-nočních motýlů). Cílem je umožnit členským státům účinně provádět metodu monitorování a postupně budovat kapacity pro účinné monitorování dalších skupin. Vybrané čtyři skupiny zahrnují širokou škálu specifických rolí, které opylovači hrají v zemědělských a lesních ekosystémech, jakož i v jiných ekosystémech (včetně městských ekosystémů a neobhospodařovaných přírodních ekosystémů jiných než lesy) prostřednictvím denního a nočního opylování.

V souladu s nařízením o obnově přírody je rozsah monitorování omezen na volně žijící druhy opylovačů. Z tohoto důvodu je včela medonosná (*Apis mellifera*) z oblasti působnosti nařízení v přenesené pravomoci vyloučena. Včelu medonosnou chová především člověk a její výskyt ve volné přírodě je omezený. Rozlišování mezi chovanými a volně žijícími populacemi včely medonosné v terénu by bylo obtížné a příliš zatěžující.

Nepůvodní druhy opylovačů jsou druhy zavlečené mimo jejich přirozený areál rozšíření. Nepřispívají k rozvoji původních společenstev opylovačů, a mohou je dokonce ohrožovat. Členské státy mohou zahrnout nepůvodní druhy opylovačů do rozsahu monitorování s cílem zlepšit dohled nad šířením těchto druhů. Nepůvodní druhy opylovačů jsou však z posuzování trendů četnosti a rozmanitosti opylovačů vyloučeny.

1.3.4. Identifikace druhu

Nařízení o obnově přírody vyžaduje shromažďování údajů o četnosti a druhové rozmanitosti opylovačů v ekosystémech. To vyžaduje identifikaci pozorovaných a odchycených exemplářů na úrovni druhů.

Nařízení v přenesené pravomoci poskytuje členským státům flexibilitu, pokud jde o metody identifikace druhů. Metody by měly být vědecky doložené. U obchůzek transektu se podíl exemplářů identifikovaných přímo v terénu bude zvyšovat s tím, jak poroste odborná kapacita.

1.3.5. Výběr monitorovacích lokalit

Nákladově efektivní monitorování vyžaduje minimální úsilí při shromažďování odpovídajících údajů pro posouzení pokroku při plnění cílů stanovených v čl. 10 odst. 1 nařízení o obnově přírody. Metoda stanovená v nařízení v přenesené pravomoci je založena na monitorování opylovačů v minimálním počtu lokalit, které jsou reprezentativní pro celé území členského státu. Aby toto bylo zajištěno, musí být monitorovací lokality vybrány náhodným způsobem na celém území. V opačném případě by došlo ke zkreslení postupu shromažďování údajů, což by způsobilo, že posouzení založené na těchto údajích by bylo

nespolehlivé. Klíčovou zásadou pro získání statisticky spolehlivé metody monitorování je výběr lokalit náhodným výběrem.

Stratifikovaný výběr vzorků monitorovacích lokalit se provádí tak, že se celý soubor potenciálních lokalit odběru vzorků na suchozemském území členského státu rozdělí do vrstev (rozlišených podle hlavních typů ekosystémů a biogeografických oblastí), které mají být v postupu výběru lokalit řádně zastoupeny.

Minimální počet lokalit v každém členském státě byl vypočten na základě důkladného vědeckého postupu založeného na přezkumu literatury, analýze údajů z monitorování v reálném prostředí a údajů získaných pomocí počítačového modelu, statistické analýzy výkonu a odborného posouzení. Modelovací přístup posuzoval vztah mezi počtem lokalit, statistickou silou pro zjištění určité úrovně změny četnosti běžných druhů opylovačů a požadavkem shromáždit dostatečný počet pozorování pro výpočet četnosti u alespoň 30 % druhů.

Výpočet byl proveden pro každý členský stát zvlášť, protože nařízení o obnově přírody stanoví právně závazný cíl pro opylovače na vnitrostátní úrovni. Hlavními faktory, které určily minimální počet lokalit, byly bohatost druhů a různorodost krajinného pokryvu v členském státě – dva faktory, které se v jednotlivých členských státech značně liší. Velikost země měla, pokud jde o vliv na bohatost druhů nebo různorodost krajinného pokryvu, omezený a nepřímý dopad. Proto je přiměřený počet lokalit potřebný i v malých členských státech. To je v souladu se zásadami statistické vědy: primárním faktorem při určování velikosti vzorku (tj. minimálního počtu míst) ze statistického souboru (tj. celého území členského státu) je variabilita souboru (tj. míra, do jaké se příslušné parametry v rámci souboru liší), nikoli velikost vzorku v poměru k danému souboru.

Metoda definuje monitorovací lokalitu jako čtverec o rozměrech 2 km x 2 km se středem v bodě hlavní souřadnicové sítě LUCAS⁷. To poskytuje členským státům dostatečnou flexibilitu pro účinné umístění transektu o délce 1 km nebo světelné pasti v rámci monitorovací lokality. Pro standardizaci a usnadnění procesu stratifikovaného postupu náhodného výběru vzorků v členských státech byla zvolena osvědčená a široce používaná souřadnicová síť LUCAS. Informace o krajinném pokryvu a využití půdy jsou pro tuto souřadnicovou síť snadno dostupné.

Minimální vzdálenosti mezi monitorovacími lokalitami jsou stanoveny tak, aby bylo zajištěno jejich rozprostření po celém území členského státu.

Nařízení v přenesené pravomoci poskytuje seznam nepovinných kritérií pro vyloučení, která mohou členské státy použít k vyloučení lokalit, jejichž monitorování by mohlo být příliš zatěžující nebo nemožné (odlehlá nebo nepřístupné lokality).

Nařízení v přenesené pravomoci rovněž stanoví, že monitorovací lokality by neměly být v průběhu posuzovaného období měněny – což je zásadní pro to, aby se zabránilo případnému zkreslení. Stanoví jasná pravidla pro nahrazení vybrané lokalityv případě, že se později stane nedostupnou.

Vzhledem k tomu, že vysoké procento půdy je v soukromém vlastnictví, je důležité, aby členské státy navázaly spolupráci s vlastníky a správci pozemků s cílem usnadnit provádění monitorovacích činností na soukromé půdě.

1.3.6. Protokoly pro shromažďování údajů v terénu

Pro denní opylovače (tj. včely, pestřenkovité, motýly a noční motýli s denní aktivitou) jsou obchůzky transektu nákladově nejefektivnější metodou shromažďování údajů z terénu pro

⁷ [Rámcový průzkum využití půdy / krajinného pokryvu.](#)

standardizovanou analýzu trendů. Aby se zabránilo statistickému zkreslení, je klíčovým požadavkem standardizovat protokol o shromažďování údajů z hlediska prostoru (umístění a délka trajektorie transektu a pozorovací prostor kolem průzkumníka) a času (doba pozorování na trajektorii transektu). Kromě toho by pro zajištění přiměřeného množství a kvality shromážděných údajů měly být obchůzky transektu prováděny odděleně pro včely, pestřenkovité a motýly v kombinaci s nočními motýly s denní aktivitou, jelikož se liší vzhledem a chováním, což ztěžuje průzkumníkovi řádné monitorování více než jedné skupiny v daném okamžiku.

V případě nočních motýlů s noční aktivitou jsou nákladově nejefektivnější metodou shromažďování údajů z terénu pro standardizovanou analýzu trendů světelné pasti. Stejně jako u obchůzek transektů by měl být v protokolu o shromažďování údajů standardizován prostor (poloha světelné pasti) a čas (četnost aktivních období světelné pasti a časový interval mezi nimi). Aby se zabránilo statistickému zkreslení, je důležité standardizovat konstrukci světelných pastí a zároveň zohlednit potřebu přizpůsobit se světelným podmínkám v severních zeměpisných šířkách.

Monitorování vzácných druhů opylovačů bude probíhat cílenými návštěvami v terénu ve známých lokalitách. Bude se omezovat na druhy, které jsou podle červeného seznamu EU a/nebo národních červených seznamů ohrožených druhů považovány za kriticky ohrožené.

1.4. Zjednodušení, snížení zátěže a nákladová efektivnost

Metoda monitorování stanovená v nařízení v přenesené pravomoci je navržena tak, aby zajistila vědecky spolehlivé měření populací a rozmanitosti opylovačů a zároveň pro členské státy minimalizovala administrativní zátěž a náklady na provádění.

Ačkoli opylovači zahrnují desítky tisíc druhů v mnoha taxonomických skupinách hmyzu, metoda omezuje rozsah monitorování na čtyři taxonomické skupiny: včely, pestřenkovité, motýli a noční motýli (kromě mikro-nočních motýlů). Pro tyto skupiny již monitorovací kapacity existují nebo je lze v krátké době nákladově efektivním způsobem vybudovat. Aby se dále snížila zátěž členských států, jsou zahrnuty pouze větší druhy nočních motýlů, jejichž identifikaci lze usnadnit rozpoznáváním obrazu a umělou inteligencí.

Aby se omezila zátěž členských států, zavádí tato metoda zvláštní režim pro monitorování vzácných druhů opylovačů. Vzácné druhy opylovačů mají být monitorovány cílenými návštěvami v terénu ve známých lokalitách, což je z hlediska zdrojů efektivnější než jejich zahrnutí do stratifikovaného režimu náhodného odběru vzorků pro výběr lokality zavedené pro běžné druhy. Tato metodická volba umožňuje minimalizovat počet monitorovacích lokalit pro běžné druhy. Aby se dále snížila zátěž členských států, je navíc omezen počet vzácných druhů, které mají být monitorovány: cílené monitorování je povinné pouze u kriticky ohrožených druhů a členské státy mohou omezit jejich počet na patnáct.

Nařízení v přenesené pravomoci poskytuje členským státům široký prostor pro přizpůsobení metody podle jejich potřeb a charakteristik:

- Umožňuje členským státům určit počet monitorovacích lokalit pro běžné druhy a zároveň stanoví minimální počet lokalit na každý členský stát. Minimální počet představuje spodní hranici počtu odběrů vzorků, které je třeba provést, aby bylo možné statisticky spolehlivě kvantifikovat trendy v četnosti a rozmanitosti opylovačů. Toto minimum umožňuje odpovídající shromažďování údajů o četnosti pro pouze 30 % druhů.
- Členské státy mohou z náhodného vzorku lokalit vyloučit vzdálené nebo nepřístupné lokality.

- Členské státy mohou použít předem stanovené monitorovací lokality, pokud byly tyto lokality vybrány v souladu s pravidly pro výběr lokalit stanovenými v nařízení v přenesené pravomoci.
- Členské státy mohou flexibilně definovat roční dobu pozorování a optimální environmentální podmínky pro průzkumy v terénu během této doby.
- Členské státy mají rovněž možnost flexibilně určit polohu trajektorie transektu a světelných pastí v rámci monitorovací lokality a určit optimální konstrukci světelných pastí.

Výše uvedené aspekty metody monitorování minimalizují technické požadavky, administrativní zátěž a logistiku v členských státech a zajišťují nákladově nejefektivnější přístup k dosažení cíle stanoveného v nařízení o obnově přírody.

1.5. Podpora členským státům při provádění nařízení v přenesené pravomoci

Komise vynaložila značné investice na pomoc členským státům při budování kapacit a přípravě na provádění metody monitorování.

Projekt SPRING nabídl členským státům individualizovanou podporu při budování administrativních a technických kapacit pro provádění metody monitorování, zatímco projekt STING+ zahrnuje technickou asistenční službu pro vnitrostátní orgány s cílem jeho provádění usnadnit.

Komise v současné době podporuje odbornou přípravu terénních průzkumníků pro monitorování opylovačů a určování druhů opylovačů prostřednictvím projektů EPIC⁸ (EPIC-včela, EPIC-moucha a EPIC-motýl).

Komise rovněž podporuje vývoj taxonomických nástrojů nezbytných pro monitorování opylovačů prostřednictvím projektů ORBIT⁹ a Taxo-Fly¹⁰, jakož i prostřednictvím projektů TETTRIs¹¹ a MAMBO¹² programu Horizont Evropa.

1.6. Odhadované náklady na provádění nařízení v přenesené pravomoci

Roční náklady na provádění metody monitorování stanovené v nařízení v přenesené pravomoci byly pro Unii jako celek odhadnuty na 11,9 milionu EUR (v cenách roku 2024). To znamená snížení o 33 až 37 % ve srovnání s původním odhadem nákladů v posouzení dopadů¹³, z něhož vychází návrh nařízení o obnově přírody předložený Komisí.

Původní odhad nákladů vycházel z první zprávy STING a po úpravě o inflaci se pohyboval v rozmezí 17,7 až 18,9 milionu EUR (v cenách roku 2024).

Aktualizovaný odhad zahrnuje náklady na investice do materiálů používaných pro monitorování, provádění terénních průzkumů (obchůzky transektu, světelné pasti a cílené návštěvy v terénu v případě vzácných druhů), identifikaci exemplářů opylovačů v laboratoři a jejich skladování, poštovné za materiál pro účely identifikace a skladování, odbornou přípravu průzkumníků, režijní náklady a nemzdové náklady práce.

Rozdíl mezi původním a aktualizovaným odhadem nákladů je způsoben zefektivněním a zjednodušením metodiky monitorování. Aktualizovaný odhad nákladů byl založen na metodě monitorování, která zahrnuje následující změny oproti metodě původního odhadu nákladů:

⁸ [Evropské kurzy týkající se opylovačů.](#)

⁹ <https://orbitproject.wordpress.com>.

¹⁰ <https://www.helsinki.fi/en/projects/taxonomic-information-european-hoverfly-species>.

¹¹ [Transformace evropské taxonomie prostřednictvím odborné přípravy, výzkumu a inovací.](#)

¹² [Moderní přístupy k monitorování biologické rozmanitosti.](#)

¹³ SWD(2022) 167 final, část 5/12, s. 497.

- Obchůzka transektu je jedinou metodou pro monitorování běžných druhů včel, pestřenkovitých, motýlů a nočních motýlů s denní aktivitou (ve srovnání s kombinací obchůzek transektu a miskových pastí, která byla zvažována v původním odhadu).
- Minimální počet lokalit, kde mají být prováděny monitorovací průzkumy, byl snížen (1820 oproti 1988 v původním odhadu).
- Byla doplněna kritéria, která členskými státy umožňují vyloučit z náhodného vzorku lokalit vzdálené nebo nepřístupné lokality.

Metoda výpočtu použitá pro aktualizovaný odhad nákladů byla rozšířena o:

- zahrnutí dalších prvků, které nebyly zohledněny v původním odhadu, jako jsou režijní náklady, náklady na výběr lokality, zadávání a ověřování údajů a na skladování sebraných exemplářů,
- zohlednění vyššího podílu exemplářů (20–50 % u včel a 10–20 % u pestřenkovitých, v závislosti na biogeografické oblasti), které je třeba identifikovat v laboratoři, ve srovnání s původním odhadem, zejména v prvních třech letech monitorování a ve středomořské oblasti vzhledem k její vyšší druhové rozmanitosti,
- předpoklad, že monitorování bude plně prováděno placenými odborníky. Začlenění občanské vědy, která by mohla potenciálně přispět ke snížení nákladů na monitorování, nebylo na rozdíl od původního odhadu zohledněno.

Navzdory zahrnutí těchto dodatečných nákladů je metoda monitorování stanovená v tomto nařízení v přenesené pravomoci výrazně nákladově efektivnější než původní metodika uvedená v posouzení dopadů nařízení o obnově přírody. Důvodem je zefektivnění a zjednodušení metodiky, jak je popsáno v oddíle 1.4.

1.7. Synergie s jinými politikami

V příloze I nařízení o strategických plánech pro společnou zemědělskou politiku¹⁴ se uvádí, že trendy týkající se opylovačů mají být posuzovány pomocí relevantních opatření Unie pro ukazatele opylovačů. Ukazatele opylovačů stanovené v tomto nařízení v přenesené pravomoci jsou pro tento účel vhodnými opatřeními.

2. KONZULTACE PŘED PŘIJETÍM PRÁVNÍHO AKTU V PŘENESENÉ PRAVOMOCI

2.1 Konzultace členských států a zúčastněných stran

Návrh nařízení v přenesené pravomoci byl konzultován s členskými státy a zúčastněnými stranami prostřednictvím pracovní skupiny pro opylovače platformy EU pro biologickou rozmanitost¹⁵ (zasedání 20. listopadu 2024, 16. prosince 2024, 19. února 2025 a 28. května 2025) a odborné skupiny pro nařízení o obnově přírody (zasedání 1. července 2025).

Na základě zpětné vazby získané z těchto konzultací zapracovala Komise do svého návrhu nařízení v přenesené pravomoci řadu změn s cílem usnadnit provádění a snížit zátěž členských států při zachování vědecké spolehlivosti metody monitorování. Změny zahrnovaly zejména:

- podstatně omezený rozsah druhů, které mají být monitorovány,
- flexibilnější pravidla pro výběr lokalit s cílem zajistit nákladově efektivní postup odběru vzorků,

¹⁴ [Nařízení \(EU\) 2021/2115](#).

¹⁵ [Platforma EU pro biologickou rozmanitost \(E02210\)](#).

- využití již existujících lokalit pro monitorování (pokud splňují pravidla pro výběr lokality),
- flexibilní definice doby pozorování,
- zkrácení délky obchůzky transektu na 1 km a doby jejího trvání na 60 minut,
- snížený počet světelných pastí v každé monitorovací lokalitě (dvě),
- flexibilní zprovoznění protokolů o shromažďování údajů týkajících se četnosti monitorování a optimálních environmentálních podmínek pro jejich provádění,
- flexibilita při umísťování trajektorie transektu,
- flexibilita při umísťování a konstrukci světelných pastí,
- zjednodušený přístup k monitorování vzácných druhů: menší snaha o zjištění výskytu vzácných druhů, omezenější počet druhů, které mají být monitorovány a flexibilita při upřednostňování druhů na základě červeného seznamu EU nebo členského státu,
- kombinované posouzení populačních trendů u všech skupin opylovačů,
- zjednodušený ukazatel u vzácných druhů.

Kromě toho byly v návrhu nařízení v přenesené pravomoci provedeny další změny s cílem zvýšit jasnost právního textu.

2.2. Zpětná vazba od veřejnosti

Návrh nařízení v přenesené pravomoci byl od 19. června 2025 do 17. července 2025 zveřejněn na portálu Podělte se o svůj názor¹⁶, aby se k němu mohla vyjádřit veřejnost. Zpětná vazba byla získána celkem od 4044 zúčastněných stran, včetně občanů EU (3868), občanů zemí mimo EU (85), nevládních organizací (23), akademických/výzkumných institucí (17), organizací na ochranu životního prostředí (12), společností/podniků (10), hospodářských sdružení (7), orgánů veřejné správy (4), spotřebitelských organizací (1) a dalších zúčastněných stran (17).

Převážná většina (více než 90 %) občanů EU, občanů zemí mimo EU, nevládních organizací, akademických/výzkumných institucí a organizací na ochranu životního prostředí podpořila návrh nařízení v přenesené pravomoci a vyzvala Komisi, aby zachovala úroveň ambicí a klíčové prvky navrhované metody monitorování nebo je dále posílila. Prakticky všichni respondenti z těchto skupin zúčastněných stran zdůraznili naléhavou potřebu obnovit populace opylovačů, přičemž většina z nich zdůraznila význam spolehlivé metody monitorování. Přibližně čtvrtina respondentů se vyslovila pro ambicióznější metodu monitorování, která by zahrnovala větší počet monitorovacích lokalit, širší taxonomický rozsah monitorování nebo další či intenzivnější metody shromažďování údajů. Některé zúčastněné strany, zejména akademické/výzkumné instituce, zdůraznily potřebu budování kapacit a pokračujících investic do odborné přípravy.

Akademické/výzkumné instituce buď podpořily navrženou metodu monitorování (35 %), nebo předložily návrhy na její posílení (41 %). Některé z těchto návrhů zahrnovaly metody, které jsou stále ve stádiu vývoje. Byly vyjádřeny různé názory na používání metod monitorování založených na DNA pro hromadné monitorování opylovačů. Některé

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14689-Nature-Restoration-Regulation-science-based-method-for-monitoring-pollinator-diversity-and-pollinator-populations_cs.

akademické/výzkumné instituce (12 %) se domnívaly, že přístup uvedený v návrhu nařízení v přenesené pravomoci by mohl znamenat vyšší náklady na provádění, než se odhaduje.

Společnosti/podniky a hospodářská sdružení buď plně podporovaly navrhovanou metodu monitorování (50 %), nebo jednodušší a flexibilnější systém (25 %), anebo požadovaly, aby byl systém monitorování ambicióznější (19 %). Sdružení zemědělců a vlastníků lesů zdůraznila potřebu zohlednit přístup k soukromé půdě, vyhnout se narušení hospodářských činností nebo nákladům pro vlastníky půdy, jakož i potřebu zabránit negativním dopadům vyplývajícím ze zveřejnění monitorovacích lokalit.

Orgány veřejné správy návrh podpořily, přičemž zdůraznily obtíže při monitorování nočních motýlů s noční aktivitou v městských oblastech (50 %) a navrhly dostatečnou flexibilitu při výběru lokalit (25 %).

Zpětná vazba od veřejnosti celkově prokázala vysokou míru podpory metody monitorování stanovené v návrhu nařízení v přenesené pravomoci napříč různými skupinami zúčastněných stran. Z obdržené zpětné vazby vyplynulo, že metoda monitorování zajišťuje dobrou rovnováhu mezi vědeckou spolehlivostí metody monitorování a jejím praktickým prováděním v terénu.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA AKTU V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI

Toto nařízení v přenesené pravomoci je založeno na zmocnění zakotveném v čl. 10 odst. 2 nařízení o obnově přírody.

Článek 1 stanoví definice.

Článek 2 stanoví pravidla pro druhy opylovačů, které mají být monitorovány.

Článek 3 stanoví pravidla pro monitorovací lokality.

Článek 4 stanoví pravidla pro dobu pozorování.

Článek 5 stanoví protokol o shromažďování údajů ohledně včel, pestřenkovitých, motýlů a nočních motýlů s denní aktivitou.

Článek 6 stanoví protokol o shromažďování údajů ohledně nočních motýlů s noční aktivitou.

Článek 7 stanoví protokol o shromažďování údajů ohledně vzácných druhů opylovačů.

Článek 8 stanoví pravidla pro identifikaci druhů.

Článek 9 stanoví pravidla pro posuzování trendů populací opylovačů.

Článek 10 stanoví pravidla pro posuzování účinnosti opatření na obnovu.

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) .../...

ze dne 19.9.2025,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991 zavedením vědecky podložené metody pro monitorování rozmanitosti opylovačů a populací opylovačů

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991 ze dne 24. června 2024 o obnově přírody a o změně nařízení (EU) 2022/869¹⁷, a zejména na čl. 10 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1991,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (EU) 2024/1991 vyžaduje, aby členské státy nejpozději do roku 2030 a poté zlepšily rozmanitost opylovačů a zvrátily pokles jejich populací a poté dosáhly rostoucího trendu populací opylovačů, přičemž tento trend se od roku 2030 měří alespoň každých šest let, dokud nebude dosaženo uspokojivých úrovní.
- (2) Komise má zavést vědecky podloženou metodu monitorování rozmanitosti opylovačů a populací opylovačů (dále jen „metoda monitorování“), která poskytne standardizovaný přístup ke shromažďování ročních údajů o četnosti a druhové rozmanitosti opylovačů v různých ekosystémech a k posouzení trendů jejich populací a účinnosti opatření na obnovu.
- (3) Nařízení (EU) 2024/1991 vyžaduje, aby členské státy každoročně monitorovaly četnost a druhovou rozmanitost opylovačů pomocí metody monitorování a aby o výsledcích monitorování informovaly Komisi.
- (4) Aby se zajistilo shromažďování vysoce kvalitních údajů, a tím i vědecky podložené posouzení pokroku při plnění cíle obnovy populací opylovačů, měla by být metoda monitorování založena na zavedených vědeckých zásadách a metodách. Přestože je metoda monitorování ve všech členských státech standardizovaná, měla by umožňovat dostatečnou flexibilitu pro řešení místních environmentálních podmínek.
- (5) Oblast působnosti metody monitorování by se měla zaměřit na taxonomické skupiny opylovačů, pro které existuje dostatečná technická kapacita pro monitorování nebo u kterých lze tuto kapacitu v krátké době nákladově efektivním způsobem vybudovat. Oblast působnosti by měla být přezkoumána a rozšířena o další taxonomické skupiny opylovačů, až se v budoucnu zvýší technické kapacity.
- (6) Aby byla zajištěna nákladová efektivnost metody monitorování, měly by být pro monitorování běžných druhů opylovačů a vzácných druhů opylovačů použity různé přístupy. Běžné druhy by měly být monitorovány v lokalitách vybraných pomocí stratifikovaného náhodného výběru vzorků. Vzácné druhy opylovačů by měly být

¹⁷ Úř. věst. L 2024/1991, 29.7.2024, s. 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>.

monitorovány cílenými návštěvami v terénu, protože populační trendy u těchto druhů nelze zjistit stratifikovaným náhodným výběrem vzorků v omezeném počtu monitorovacích lokalit.

- (7) Vzhledem k omezené kapacitě pro monitorování vzácných druhů opylovačů prostřednictvím cílených návštěv v terénu by se snahy měly zaměřit na nejohroženější druhy na úrovni Unie nebo na vnitrostátní úrovni, přičemž by členským státům mělo být umožněno omezit monitorování na patnáct vzácných druhů opylovačů. Počet vzácných druhů opylovačů, které mají být monitorovány, by měl být přezkoumán a zvýšen, až se v budoucnu zvýší kapacita pro cílené monitorování.
- (8) Nařízení (EU) 2024/1991 vyžaduje, aby členské státy zajistily, že údaje z monitorování pocházejí z dostatečného počtu monitorovacích lokalit, aby byla zajištěna reprezentativnost na celém jejich území. Za tímto účelem a aby bylo možné s jistotou určit trend vývoje četnosti a rozmanitosti opylovačů, je nutné stanovit minimální počet monitorovacích lokalit, v nichž se mají v každém členském státě shromažďovat údaje. Stanovení tohoto minimálního počtu umožní členským státům monitorovat i větší počet monitorovacích lokalit, aby mohly lépe zjistit změny v četnosti a rozmanitosti opylovačů.
- (9) Činnost opylovačů je ovlivněna různými environmentálními podmínkami, které závisejí na místních okolnostech. Proto by se monitorování mělo omezit na období, kdy jsou opylovači aktivní v dospělém stádiu svého životního cyklu. Vhodné environmentální podmínky pro monitorování by měly být stanoveny podle potřeby na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni.
- (10) Rozmanitost běžných druhů opylovačů by měla být popsána pomocí Shannon-Wienerova indexu rozmanitosti¹⁸, což je obecně uznávaná metrika pro kvantifikaci biologické rozmanitosti. Četnost běžných druhů opylovačů by měla být kvantifikována kombinací četnosti jednotlivých druhů opylovačů, pro které jsou k dispozici dostatečné údaje z monitorování.
- (11) Je vhodné spojit četnost a rozmanitost všech běžných sledovaných druhů do jediného ukazatele běžných opylovačů, který poskytne jednu hodnotu za každý členský stát za rok.
- (12) Nepůvodní druhy, jak jsou definovány v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014¹⁹, by neměly být při posuzování četnosti a druhové rozmanitosti opylovačů zohledňovány, protože přítomnost těchto druhů nelze považovat za přínos pro původní společenstva opylovačů, ale spíše představuje hrozbu pro biologickou rozmanitost.
- (13) Vzhledem k tomu, že Shannonův-Wienerův index rozmanitosti není vhodnou metrikou pro rozmanitost vzácných druhů, je pro vyjádření celkové druhové rozmanitosti opylovačů, a to jak běžných, tak vzácných, vhodné začlenit vzácné druhy opylovačů do posouzení rozmanitosti opylovačů prostřednictvím ukazatele bohatosti druhů opylovačů, tj. ukazatele, který kombinuje počet vzácných a běžných druhů opylovačů zaznamenaných v daném členském státě. Monitorování vzácných druhů by

¹⁸ Allaby, M. (2020) „A Dictionary of Zoology“ (Slovník zoologie) (5. vydání). Oxford University Press, Oxford.
DOI: [10.1093/acref/9780198845089.001.0001](https://doi.org/10.1093/acref/9780198845089.001.0001).

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 ze dne 22. října 2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů (Úř. věst. L 317, 4.11.2014, s. 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1143/oj>).

mělo vyloučit noční motýly, protože zátěž monitorování nelze odhadnout vzhledem k aktuálně chybějícímu posouzení červeného seznamu pro noční motýly.

- (14) Pro posouzení účinnosti opatření na obnovu prováděných v daném členském státě by měly být odhadnuty trendy četnosti a druhové rozmanitosti opylovačů v zemědělských ekosystémech, lesních ekosystémech a dalších ekosystémech vzhledem k tomu, že opatření na obnovu se v každém z těchto typů ekosystémů podstatně liší,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí následující definice:

- 1) „včelami“ se rozumí druhy Anthophila (Apoidea) s výjimkou včely medonosné (*Apis mellifera*);
- 2) „pestřenkovitými“ se rozumí druhy Syrphidae;
- 3) „motýly“ se rozumí druhy Papilionoidea;
- 4) „nočními motýli“ se rozumí druhy následujících čeledí Heterocera: Brachodidae, Castniidae, Cimeliidae, Drepanidae, Erebidae (včetně Lymantriinae), Euteliidae, Geometridae, Heterogynidae, Limacodidae, Noctuidae, Nolidae, Notodontidae, Sesiidae, Sphingidae, Uraniidae a Zygaenidae, pokud mají rozpětí křídel 20 mm nebo větší, posuzováno na základě literatury;
- 5) „nočními motýli s denní aktivitou“ se rozumí druhy nočních motýlů, které jsou v dospělém stádiu svého životního cyklu aktivní ve dne;
- 6) „nočními motýli s noční aktivitou“ se rozumí druhy nočních motýlů, které jsou v dospělém stádiu svého životního cyklu aktivní v noci;
- 7) „hlavní souřadnicovou sítí LUCAS“ se rozumí varianta Lambertovy azimutální rovnoměrné plošné sítě INSPIRE 1 km (Grid_ETRS89-LAEA_1km) s pevným středem projekce v ETRS89-LAEA (52° s. š., 10° v. d.)²⁰;
- 8) „stratifikovaným náhodným výběrem vzorků monitorovacích lokalit“ se rozumí standardizovaný statistický výběr vzorků, u kterého je stejná pravděpodobnost výběru monitorovacích lokalit ze souboru, který je rozdělen do dílčích souborů (vrstev);
- 9) „biogeografickými oblastmi“ se rozumí biogeografické oblasti uvedené v čl. 1 písm. c) bodě iii) směrnice 92/43/EHS²¹;
- 10) „ostatními ekosystémy“ se rozumí ekosystémy jiné než zemědělské ekosystémy a lesní ekosystémy, které jsou sdruženy v jedné vrstvě;

²⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/lucas/database/primary-data>.

²¹ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/2013-07-01>).

- 11) „obchůzkou transektu“ se rozumí metoda shromažďování údajů, při níž průzkumník prochází předem stanovenou trasu (transekt) za účelem shromáždění údajů o druzích opylovačů v terénu;
- 12) „dobou pozorování“ se rozumí roční doba, která odpovídá letovému období velké většiny druhů opylovačů;
- 13) „světelnou pastí“ se rozumí zařízení, které pomocí světla přitahuje druhy opylovačů během noci a chytá je do nádoby;
- 14) „posuzovaným obdobím“ se rozumí období, za které se posuzuje pokrok při plnění cíle uvedeného v čl. 10 odst. 1 nařízení (EU) 2024/1991;
- 15) „nepůvodními druhy“ se rozumí nepůvodní druhy ve smyslu čl. 3 bodu 1 nařízení (EU) č. 1143/2014.

Článek 2

Cílové druhy

Členské státy shromažďují údaje o četnosti a druhové rozmanitosti opylovačů v následujících taxonomických skupinách:

- a) včely;
- b) pestřenkovití;
- c) motýli;
- d) noční motýli.

Článek 3

Monitorovací lokality

1. Lokalitou pro shromažďování údajů („monitorovací lokalitou“) je čtverec o rozměrech 2 km x 2 km se středem v bodě hlavní souřadnicové sítě LUCAS.
2. Odchylně od odstavce 1 mohou členské státy použít předem stanovené monitorovací lokality, pokud byly tyto lokality vybrány v souladu s požadavky stanovenými v odstavcích 4, 5 a 6.
3. Členské státy shromažďují údaje o četnosti a druhové rozmanitosti opylovačů v minimálním počtu monitorovacích lokalit stanovených v příloze I.
4. Členské státy vyberou monitorovací lokality pomocí stratifikovaného náhodného výběru vzorků. Stratifikace se provede podle biogeografických oblastí a podle následujících typů ekosystémů:
 - a) zemědělské ekosystémy;
 - b) lesní ekosystémy;
 - c) jiné ekosystémy.

Kromě stratifikace uvedené v prvním pododstavci mohou členské státy použít stratifikaci podle regionů NUTS, tříd nadmořské výšky, statusu ochrany nebo přesnějších kategorií využití půdy nebo krajinného pokryvu.

Počet lokalit v každé vrstvě je úměrný zeměpisnému podílu dané vrstvy na suchozemském území daného členského státu.

5. Postup stratifikovaného náhodného výběru vzorků lokalit zajistí reprezentativnost na celém území státu.

Vzdálenosti mezi monitorovacími lokalitami jsou minimálně:

- a) 10 km v případě členských států s rozlohou suchozemského území větší než 75 000 km²;
- b) 5 km v případě členských států s rozlohou suchozemského území mezi 20 000 km² a 75 000 km²;
- c) 1 km v případě členských států s rozlohou suchozemského území mezi 1 000 km² a 20 000 km².

V případě členských států s rozlohou suchozemského území menší než 1 000 km² není minimální vzdálenost mezi monitorovacími lokalitami stanovena.

6. Při použití stratifikovaného náhodného výběru vzorků monitorovacích lokalit mohou členské státy určitou monitorovací lokalitu vyloučit, pokud splňuje alespoň jedno z následujících kritérií pro vyloučení:

- a) více než 30 % monitorovací lokality je bez suchozemské vegetace;
- b) monitorovací lokalita se částečně nebo zcela nachází v městských centrech, městských klastrech nebo příměstských oblastech;
- c) minimálně 30 % monitorovací lokality je nepřístupných z důvodu přítomnosti veřejné infrastruktury nebo proto, že se monitorovací lokalita nachází ve veřejném prostoru s omezeným přístupem, jako je vojenské pásmo, hraniční pásmo nebo lovecké pásmo;
- d) minimálně 30 % monitorovací lokality je nepřístupných, protože se nachází v soukromé oblasti, která je hraničním pásmem nebo loveckým pásmem;
- e) monitorovací lokalita se nachází v zeměpisné šířce nad 65° s. š.;
- f) shromažďování údajů v monitorovací lokalitě brání alespoň jeden z následujících důvodů:
 - i) monitorovací lokalita je vzdálena od nejbližší silnice dostupné pro motorová vozidla (více než 2 km) nebo je od silnice oddělena významnými fyzickými nebo přírodními překážkami, které ztěžují pravidelný přístup;
 - ii) monitorovací lokalita se nachází na ostrově menším než 50 km² nebo je možné se na ni dostat pouze z přístavu s pravidelnou trajektovou dopravou plavbou lodí, která trvá déle než dvě hodiny;
 - iii) minimálně 30 % monitorovací lokality má sklon větší než 20 stupňů;
- g) monitorovací lokalitu nelze přiřadit k jedné z vrstev uvedených v odstavci 4.

7. Členské státy vypracují seznam monitorovacích lokalit vybraných v souladu s odstavci 4, 5 a 6 na svém území („seznam monitorovacích lokalit“).

Seznam monitorovacích lokalit se v průběhu posuzovaného období nemění.

8. Odchylně od odstavce 7 druhého pododstavce může být lokalita na seznamu monitorovaných lokalit kdykoli nahrazena, pokud lze dojít k závěru, že splňuje alespoň jedno z kritérií pro vyloučení uvedených v odstavci 6. Monitorovací lokality,

které jsou ze seznamu vyloučeny, se nahradí použitím stratifikovaného náhodného výběru vzorků podle odstavců 4, 5 a 6.

9. Členské státy neprodleně informují Komisi a Evropskou agenturu pro životní prostředí o seznamu monitorovacích lokalit a o každé jeho změně. Evropská agentura pro životní prostředí tento seznam zveřejní.

Článek 4

Doba pozorování

Pro každou lokalitu stanoví členské státy dobu pozorování, během níž se každoročně provádí shromažďování údajů podle článků 5 a 6. Doba pozorování se v průběhu posuzovaného období nemění.

Článek 5

Protokol o shromažďování údajů pro včely, pestřenkovité, motýly a noční motýly s denní aktivitou

1. Během doby pozorování stanovené v souladu s článkem 4 shromažďují členské státy údaje o včelách, pestřenkovitých, motýlech a nočních motýlech s denní aktivitou v každé monitorovací lokalitě prostřednictvím obchůzky transektu.
2. Obchůzky transektu se provádějí zvlášť pro:
 - a) včely;
 - b) pestřenkovité;
 - c) motýly a noční motýly s denní aktivitou.
3. Obchůzky transektu se provádějí ve stejné monitorovací lokalitě jednou měsíčně během doby pozorování, přičemž minimální časový interval je tři týdny.
4. Odchylně od odstavce 3 platí, že pokud environmentální podmínky uvedené v odstavci 7 nejsou po delší dobu splněny, což brání provádění obchůzek transektu jednou měsíčně, mohou být obchůzky transektu prováděny méně často než jednou měsíčně.
5. Odchylně od odstavce 3 mohou členské státy v monitorovacích lokalitách, u kterých je doba pozorování kratší než šest měsíců, provádět obchůzku transektu s vyšší četností. V tomto případě musí být minimální časový interval kratší než tři týdny.
6. Při každé obchůzce transektu se zaznamenávají následující environmentální parametry:
 - a) teplota (v °C);
 - b) oblačnost (v osminách);
 - c) rychlost větru (v m/s);
 - d) mlha (přítomnost/nepřítomnost);
 - e) srážky (přítomnost/nepřítomnost);
 - f) čas zahájení (hh:mm);
 - g) veškeré další relevantní parametry, které mohou ovlivnit shromažďování údajů.

7. Obchůzky transektu se provádějí za environmentálních podmínek, při nichž jsou druhy uvedené v odstavci 1 aktivní v dospělém stádiu svého životního cyklu. Za tímto účelem stanoví členské státy pro environmentální parametry uvedené v odst. 6 písm. a) až f) podmínky, za kterých se mají obchůzky transektu provádět. Tyto podmínky mohou být přizpůsobeny místním podmínkám a v průběhu posuzovaného období se nemění.
8. Délka každé obchůzky transektu je 1 km.
9. Pro včely, pestřenkovité, motýly a noční motýly s denní aktivitou se v každé monitorovací lokalitě použije stejná trajektorie transektu. Trajektorie transektu se musí plně nacházet v rámci hranic monitorovací lokality. Trajektorie transektu může být souvislá nebo rozdělená na části. Před zahájením shromažďování údajů je vztahena k zemskému povrchu a zmapována. Každá část trajektorie transektu se přiřadí k jednomu z typů ekosystémů uvedených v čl. 3 odst. 4 prvním pododstavci. Trajektorie transektu se v žádné monitorovací lokalitě nemění, pokud se nestane částečně nebo zcela nepřístupnou z důvodu vyšší moci.
10. Obchůzka transektu se provádí konstantní rychlostí po celkovou efektivní dobu pozorování v délce 60 minut. Do doby pozorování se nezapočítává doba potřebná pro odchyt, manipulaci, identifikaci nebo evidenci exemplářů.
11. Údaje se shromažďují v rámci následujícího vymezeného trojrozměrného pozorovacího prostoru kolem osoby provádějící obchůzku transektu („průzkumníka“):
 - a) v případě včel a pestřenkovitých: 1,5 m na každou stranu od průzkumníka, 1,5 m před průzkumníkem a 1,5 m nad průzkumníkem;
 - b) v případě motýlů a nočních motýlů s denní aktivitou: 2,5 m na každou stranu od průzkumníka, 5 m před průzkumníkem a 5 m nad průzkumníkem.
12. Každý záznam o exempláři se přiřadí k jednomu z typů ekosystémů uvedených v čl. 3 odst. 4 prvním pododstavci.

Článek 6

Protokol o shromažďování údajů v případě nočních motýlů s noční aktivitou

1. Během doby pozorování stanovené v souladu s článkem 4 shromažďují členské státy údaje o nočních motýlech s noční aktivitou v každé monitorovací lokalitě pomocí světelných pastí.
2. Světelné pasti musí být aktivní jednu noc v měsíci během doby pozorování, přičemž minimální časový interval mezi aktivními obdobími světelných pastí ve stejné monitorovací lokalitě je tři týdny.
3. Odchylně od odstavce 2, pokud environmentální podmínky uvedené v odstavci 6 nejsou splněny po delší dobu, což brání umístění světelných pastí každý měsíc, mohou být světelné pasti umístěny méně často než jednou měsíčně.
4. Odchylně od odstavce 2 lze světelné pasti umísťovat častěji než jednou měsíčně v monitorovacích lokalitách, kde je doba pozorování kratší než šest měsíců. V tomto případě musí být minimální časový interval kratší než tři týdny.
5. Během aktivního období každé světelné pasti se zaznamenávají následující environmentální parametry:

- a) teplota (v °C);
 - b) oblačnost (v osminách);
 - c) rychlost větru (v m/s);
 - d) mlha (přítomnost/nepřítomnost);
 - e) srážky (přítomnost/nepřítomnost);
 - f) hlavní fáze Měsíce (nov, první čtvrt', úplněk, poslední čtvrt');
 - g) veškeré další relevantní parametry, které mohou ovlivnit shromažďování údajů.
6. Světelné pasti se umísťují za environmentálních podmínek, během nichž jsou druhy uvedené v odstavci 1 aktivní v dospělém stádiu svého životního cyklu. Za tímto účelem stanoví členské státy pro environmentální parametry uvedené v odst. 5 písm. a) až f) podmínky, za kterých mají být světelné pasti umístěny. Tyto podmínky mohou být přizpůsobeny okolnostem v jednotlivých místech a v průběhu posuzovaného období se nemění.
7. V každé monitorovací lokalitě se umístí dvě světelné pasti, přičemž vzdálenost mezi nimi musí být nejméně 50 m. Světelné pasti se umísťují nejméně 10 m od vodních ploch a nejméně 50 m od umělých zdrojů světla. Umístí se tak, aby vrchol světelného zdroje byl ve výšce 30 cm až 1 m nad úrovní terénu. V okruhu 1 m kolem každé pasti nesmí být žádné překážky, které by mohly blokovat světlo pasti.
8. Poloha světelných pastí se u každé lokality před zahájením shromažďování údajů vztáhne k zemskému povrchu a zmapuje. Každá světelná past se přiřadí k jednomu z typů ekosystémů uvedených v čl. 3 odst. 4 prvním pododstavci. Umístění každé světelné pasti se v průběhu posuzovaného období nemění, pokud se nestane nedostupnou z důvodu vyšší moci.
9. Členské státy musí ve všech monitorovacích lokalitách používat stejnou konstrukci světelné pasti a stejný typ světelného zdroje. Konstrukce světelné pasti a typ světelného zdroje se v průběhu posuzovaného období nemění.
- Odchylně od prvního pododstavce lze v zeměpisných šířkách nad 60° s. š. použít jinou konstrukci světelné pasti a jiný typ světelného zdroje.
- Světelný zdroj každé světelné pasti musí mít vysoký výkon v ultrafialovém a modrém rozsahu světla (350–550 nm). Světelné zdroje musí být řádně udržovány, aniž se v průběhu času podstatně změní intenzita světla nebo spektrální složení.

Článek 7

Protokol o shromažďování údajů o vzácných druzích opylovačů

1. Členské státy provádějí cílené monitorování všech druhů včel, pestřenkovitých a motýlů, které jsou posouzeny jako kriticky ohrožené. Pro tento účel může členský stát použít červený seznam ohrožených druhů EU²² nebo národní červený seznam druhů, nebo obojí.
2. Odchylně od odstavce 1, pokud je počet druhů stanovených v souladu s odstavcem 1 vyšší než patnáct, mohou členské státy omezit počet druhů, které mají být monitorovány, na patnáct.

²² https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/european-red-list-threatened-species_en.

3. Členské státy vypracují seznam druhů, které mají být monitorovány v souladu s odstavci 1 a 2, a oznámí jej Komisi. Tento seznam se v průběhu posuzovaného období nemění.
4. Druhy uvedené na seznamu podle odstavce 3 jsou monitorovány cílenými návštěvami v terénu alespoň jednou ročně ve známých lokalitách výskytu těchto druhů, přičemž se zjišťuje jejich přítomnost nebo nepřítomnost. Členské státy mohou v daném roce ukončit monitorování druhu, jakmile byl jeho výskyt zjištěn alespoň v jedné lokalitě.
5. Všechny záznamy druhů uvedené v odstavci 3 jsou vztaženy k zemskému povrchu.

Článek 8

Identifikace druhu

Členské státy identifikují pozorované nebo odchylené exempláře cílových druhů úrovní druhů, a to pomocí odborné diagnostiky, metod založených na DNA, umělé inteligence nebo jiných vědecky ověřených metod.

Článek 9

Posouzení trendů v populaci opylovačů

1. Trendy v četnosti a rozmanitosti opylovačů se posuzují na základě údajů shromážděných členskými státy v souladu s tímto nařízením.
2. Za účelem provedení posouzení podle odstavce 1 se pro každý členský stát vypočítá ukazatel běžných opylovačů pomocí metody stanovené v příloze II a pro každý členský stát se pomocí metody stanovené v příloze III vypočítá ukazatel bohatosti druhů opylovačů.
3. Z rozsahu posouzení jsou vyloučeny nepůvodní druhy.
4. První posuzované období začíná dne [Úřad pro publikace: vložte datum = 12 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost] a končí v roce 2030. Každé následující posuzované období pak trvá šest let.

Článek 10

Posouzení účinnosti opatření na obnovu

Pro účely posouzení účinnosti opatření na obnovu podle čl. 10 odst. 3 nařízení (EU) 2024/1991 se ukazatel běžných opylovačů vypočítá zvlášť pro každý typ ekosystému uvedený v čl. 3 odst. 4 prvním pododstavci.

Článek 11

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 19.9.2025

*Za Komisi,
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN*